

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlášené: 20.03.1953 Časová verzia predpisu účinná od: 20.03.1953 do: 14.10.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

14.

Vládne nariadenie

zo dňa 3. februára 1953,

ktorým sa zakladá rad „Rad budovania socialistickej vlasti“

Vláda Československej republiky nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 1 zákona č. 247/1949 Sb., o vyznamenaniach a čestných uznaniach:

§ 1

Na ocenenie zásluh o víťazné vybudovanie socializmu v našej vlasti zakladá sa „Rad budovania socialistickej vlasti“.

§ 2

Rad budovania socialistickej vlasti sa udeľuje za mimoriadne vynikajúce zásluhy o uskutočnenie socializmu v Československej republike, získané pri budovaní štátu a v boji o mier na poli politickom, hospodárskom, sociálnom alebo kultúrnom, pri zvyšovaní brannej schopnosti štátu alebo v boji s vnútorným nepriateľom.

§ 3

Podrobnosti o podmienkach udelenia Radu budovania socialistickej vlasti, ako aj podrobnosti o jeho nosení a o nosení doterajších radov a vyznamenaní sú obsiahnuté v pripojených stanovách, ktoré sú súčasťou tohto nariadenia.

§ 4

Veci Radu budovania socialistickej vlasti spravuje predseda vlády. Podávanie a prejednávanie návrhov tohto radu upraví predseda vlády smernicami, vydanými po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

§ 5

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom 3. februára 1953; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Uher v. r.

Bílek v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Řuriš v. r.

Harus v. r.

Dr. Havelka v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Kabeš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Nepomucký v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Pokorný v. r.

Poláček v. r.

A. Pospíšil v. r.

J. Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Dr. Rais v. r.

Smida v. r.

Sýkora v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Šrámek v. r.

Štoll v. r.

**Príloha k vládnemu nariadeniu č. 14
1953 Sb.****Stanovy Radu budovania socialistickej vlasti.****Článok I.****Rad budovania socialistickej vlasti**

(1) Rad budovania socialistickej vlasti sa udeľuje za mimoriadne vynikajúce zásluhy o uskutočnenie socializmu v Československej republike, získané pri budovaní štátu a v boji o mier na poli politickom, hospodárskom, sociálnom alebo kultúrnom, pri zvyšovaní brannej schopnosti štátu alebo v boji s vnútorným nepriateľom.

(2) Rad budovania socialistickej vlasti udeľuje na návrh vlády prezident republiky.

(3) Zároveň s radom dostane vyznamenaný diplom a radovú knižku ako doklad o nosení radu.

(4) Rad budovania socialistickej vlasti tvorí päťcípá hviezda upevnená závesom na stuhe. Hviezda je razená zo zlata, jej predná plocha je tmavočerveno smaltovaná, zadná plocha je leštená. Hroty sú ukončené zlatými guľôčkami. Priemer hviezdy medzi hrotmi bez guľôčok je 45 mm. V strede prednej strany hviezdy je razený zlatý kotúč s plastickým malým štátnym znakom. Na zadnej strane je rovnako veľký kotúč s plastickým motívom stuhy a nápisom „Za socialistickú vlasť“ a dvoma vavrínovými ratoliestkami. Na ľavej strane zadného kotúča je malý oválny plastický tvar pre matričné číslo. Záves je taktiež razený zo zlata a pozostáva z pásika s iniciálami ČSR a z lipových ratolestí sovretých sponou. Nad sponou je zamontovaný do platiny briliant vo váhe 0,30 karátu. Najväčší rozmer závesu je 30 mm, výška 20 mm. Záves je spojený s hviezdou zlatým závesným krúžkom. Stuha radu je 38 mm široká a 55 mm dlhá; stuha je tmavočervená s 15 mm širokým silnotmavočerveným pruhom v prostriedku. Vyobrazenie je pripojené.

(5) Rad budovania socialistickej vlasti sa nosí na ľavej strane prs pred všetkými československými radmi a vyznamenaniami. Ak sa nosí iba stužka radu, je napnutá na pravouhlej lište 10 mm širokej a 38 mm dlhej.

Článok II.**Poradie radu**

(1) Rad budovania socialistickej vlasti sa nosí na ľavej strane prs. Doterajšie rady a vyznamenania sa nosia na tej strane prs, ktorú určily vlastné stanovy, s výnimkou striebornej hviezdy Radu 25. februára 1948, ktorá sa nosí na pravej strane prs.

(2) Rady a vyznamenania sa radia

a) na ľavej strane prs zprava doľava v tomto poradí: Rad budovania socialistickej vlasti, Rad Republiky, Rad Práce, strieborná medaila Radu 25. februára 1948, bronzová medaila Radu 25. februára 1948, kríž Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, Československý vojnový kríž z roku 1914-1918, Československý vojnový kríž z roku 1939, I. trieda Radu slovenského národného povstania, zlatá medaila Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, strieborná medaila Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, II. trieda Radu slovenského národného povstania, medaila Československého veliteľského radu Jána Žižku z Trocnova, vyznamenanie Za zásluhy o výstavbu, vyznamenanie Za vynikajúcu prácu, zlatá medaila Československého vyznamenania práce, strieborná medaila Československého vyznamenania práce, bronzová medaila Československého vyznamenania práce, vyznamenanie Za statočnosť, Československá medaila za chrabrosť pred nepriateľom, Československá Jánošíkova medaila, pamätná medaila Radu slovenského národného povstania, Strieborná medaila Československého vojenského radu „Za

slobodu“, strieborná Československá vojenská medaila za zásluhy, Bronzová medaila Československého vojenského radu „Za slobodu“ a bronzová Československá vojenská medaila za zásluhy;

- b) na pravej strane prs zľava doprava v tomto poradí: strieborná hviezda Radu 25. februára 1948, hviezda I. stupňa Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, zlatá hviezda Československého veliteľského radu Jána Žižku z Trocnova, hviezda II. stupňa Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, strieborná hviezda Československého veliteľského radu Jána Žižku z Trocnova a Zlatá hviezda Československého vojenského radu „Za slobodu“.

(3) Ak sa nosia iba stužky radov a vyznamenaní, nosia sa vždy na ľavej strane prs a radia sa zprava doľava v tomto poradí: stužka Radu budovania socialistickej vlasti, striebornej hviezdy Radu 25. februára 1948, hviezdy I. stupňa Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, zlatej hviezdy Československého veliteľského radu Jána Žižku z Trocnova, Radu Republiky, Radu Práce, striebornej medaily Radu 25. februára 1948, hviezdy II. stupňa Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, striebornej hviezdy Československého veliteľského radu Jána Žižku z Trocnova, bronzovej medaily Radu 25. februára 1948, kríža Československého vojenského radu Bieleho leva „Za víťazstvo“, Zlatej hviezdy Československého vojenského radu „Za slobodu“ a stužky ostatných radov a vyznamenaní v rovnakom poradí ako rady a vyznamenania in natura [odsek 2 písm. a)].

Článok III.

Rad budovania socialistickej vlasti (ďalej len „rad“) možno udeliť i po smrti; v takom prípade sa rad a doklady doručia rodine vyznamenaného.

Článok IV.

Ak zomrie vyznamenaný, ponechávajú sa rad a doklady ako pamiatka jeho rodine; nikto z rodiny ho však nesmie nosiť. Ak niet nikoho z rodiny zosnulého, treba rad a doklady vrátiť Úradu Predsedníctva vlády.

Článok V.

(1) Ak sa dopustí vyznamenaný konania, ktoré ho robí nehodným radu, alebo ak vyšly dodatočne najavo skutočnosti, svedčiace o tom, že mu bol rad udelený nezaslúžene, rad stráca.

(2) Len čo stratu vysloví komisia zriadená podľa § 9 ods. 2 zák. č. 247/1949 Sb., treba rad a doklady ihneď vrátiť Úradu Predsedníctva vlády.

(3) Úradu Predsedníctva vlády treba vrátiť rad a doklady, ktoré stratil odsúdený pri strate čestných práv občianskych, vyslovenej súdom.

Článok VI.

(1) V prípade straty, odcudzenia a pod. môže Úrad Predsedníctva vlády vydať náhradný rad a doklady za úhradu, ktorú sám určí.

(2) Stratu a odcudzenie je vyznamenaný povinný ohlásiť neodkladne Úradu Predsedníctva vlády.

(3) Rad je nescudziteľný.

Článok VII.

(1) Rad možno udeliť aj

- a) súboru osôb, ktoré tvoria pracovný alebo iný kolektív. Na prevzatie radu a dokladov zvolí kolektív zo svojho streda delegáciu;
- b) vojenskému útvaru, útvaru Sboru národnej bezpečnosti alebo inému podobnému útvaru. Na prevzatie radu a dokladov určí delegáciu veliteľstvo útvaru; dekorovanie sa vykonáva zpravidla pred nastúpeným útvarom;
- c) podnikom, ústavom a štátnym orgánom alebo ich symbolom. Na prevzatie radu a dokladov určí delegáciu kompetentný orgán.

(2) Pri zániku vyznamenaného súboru osôb alebo vyznamenaného útvaru, podniku alebo ústavu treba rad a doklady vrátiť Úradu Predsedníctva vlády.

Článok VIII.

Veci radu spravuje predseda vlády.

**Vyobrazenie k vládnemu nariadeniu č. 14
1953 Sb.**

Vyobrazenie k vládnemu nariadeniu č. 14/1953 Sb.

Rad budovania socialistickej vlasti.

